

Etický kódex predstavuje súhrn politik a zásad, ktoré vyjadrujú základné hodnoty Karpatskej nadácie a jej organizačnú kultúru, vzťahujúce sa na členov/členky orgánov nadácie (správna rada, dozorná rada, riaditeľ/ka) a členov/členky poradných orgánov nadácie (hodnotiace komisie programov), stálych a ad hoc komisií vytváraných za účelom rozhodovania v rámci činností nadácie, udeľovania finančnej podpory alebo inej podpory tretím stranám ako aj pracovníkov/pracovníčky nadácie. Pracovníkom/pracovníčkou nadácie sa rozumie osoba, s ktorou má nadácia pracovno-právny alebo obdobný vzťah prípadne s ním/ňou spolupracuje pravidelne alebo príležitostne.

Etický kódex je súčasťou organizačného poriadku (OP) nadácie a na rozdiel od ostatných častí OP je verejne prístupným dokumentom. Porušenie Etického kódexu môže viesť k vylúčeniu z orgánov nadácie, stálych a ad hoc komisií, alebo k rozviazaniu pracovného vzťahu – rozviazaniu pracovného pomeru so zamestnancom/zamestnankyňou nadácie resp. ukončeniu iného zmluvného vzťahu.

Etický kódex sa skladá z:

1. Definície konfliktu záujmov
2. Pravidiel predchádzania konfliktu záujmov:
  - Politiky nestrannosti a nezaujatosti
  - Politiky prijímania darov
  - Princípov partnerstva
  - Politiky neutrality
  - Politiky rovnosti príležitostí a nediskriminácie
3. Postupu nadácie vo veciach porušenia Etického kódexu

Karpatská nadácia sa hlási k princípom čestnosti a férovosti pri naplňaní svojho poslania a pri realizácii všetkých svojich aktivít.

Konflikt záujmov je situácia, v ktorej sa môže ocitnúť ktorýkoľvek člen/členka orgánov nadácie, pracovník/pracovníčka a dobrovoľník/dobrovoľníčka nadácie či člen/ka hodnotiacej komisie programu alebo inej stálej či ad hoc komisie, zapojením sa do aktivít nadácie. V záujme predchádzaniu takýmto situáciám a tiež v záujme stanovenia jasných pravidiel pri ich identifikácii a posudzovaní je prijímaná táto politika. Jej účelom je poskytnúť jasnú definíciu konfliktu záujmov, sankcie za jej nedodržiavanie ako aj stanovenie krokov pri riešení situácie, v ktorej ku konfliktu záujmov došlo.

Definícia konfliktu záujmov

Konflikt záujmov pre účely tohto Etického kódexu znamená skutočný alebo potenciálny rozpor medzi verejnoprospešným účelom nadácie a súkromným záujmom osoby, ktorá sa podieľa na jej činnosti, ktorý je spôsobilý negatívne ovplyvniť konanie osoby pri výkone jej činností pre nadáciu, najmä zabezpečiť osobe konajúcej v konflikte záujmov, jej blízkej osobe alebo inej osobe neoprávnený prospech na úkor verejnoprospešného účelu nadácie.

Pravidlá predchádzania konfliktu záujmov

Tieto pravidlá sa vzťahujú na všetkých členov/členky orgánov nadácie ako aj stálych a dočasných poradných orgánov vytváraných za účelom rozhodovania v rámci činností nadácie, udeľovania finančnej podpory alebo inej podpory tretím stranám ako aj na pracovníkov/pracovníčky nadácie.

POLITIKA NESTRANNOSTI A NEZAUJATOSTI

1. Členmi/členkami orgánov nadácie môžu byť výlučne osoby, ktoré nemajú nijaké osobné materiálne záujmy v programoch podporovaných nadáciou. Vo výnimočných prípadoch, keď sa rozhoduje o podpore projektu, v ktorom má člen/ka orgánov nadácie osobný záujem, nezúčastňuje sa rozhodovania a rozhodnutie musí schváliť správna rada nadácie, ktorá je o konflikte záujmov včas a riadne informovaná.
2. Členovia/členky orgánov nadácie, poradných orgánov nadácie, stálych a ad hoc komisií, pracovníci/pracovníčky nadácie a im blízke osoby a organizácie, v ktorých majú trvalý pracovný alebo iný obdobný vzťah, alebo pre ktoré pracujú ako dodávatelia/dodávateľky služieb na základe zmluvy, nemôžu nadáciu požiadať o grant.
3. Členovia/členky poradných orgánov (hodnotiacich komisií) nadácie a im blízke osoby a organizácie, v ktorých sú v trvalom pracovnom pomere alebo obdobnom vzťahu, alebo pre ktoré pracujú ako dodávatelia/dodávateľky služieb na základe zmluvy, nemôžu požiadať o grant z programu, kde sú členmi/členkami poradného orgánu. Tieto osoby nie sú vylúčené zo žiadosti o grant z iného programu nadácie.
4. Členovia/členky orgánov nadácie a pracovníci/pracovníčky nadácie nemôžu mať finančný ani iný materiálny príjem z udelených grantov.
5. Členovia/členky orgánov nadácie, členovia/členky poradných orgánov nadácie, stálych a ad hoc komisií, pracovníci/pracovníčky nadácie a im blízke osoby, ktorí sú a) dobrovoľnými členmi/členkami inej mimovládnej organizácie a zároveň, b) nemajú finančný alebo iný materiálny prospech z grantov udelených z programov nadácie pre tieto organizácie, nie sú v konflikte záujmov v nadácii v prípade, ak sa tieto organizácie uchádzajú o grant. Títo sú však povinní o tejto skutočnosti informovať príslušný rozhodovací orgán a na rozhodovaní sa sami nezúčastňujú.
6. V prípade, že nadácia využíva služby organizácie/firmy, ktorú vlastní alebo spoluvlastní člen/ka orgánov nadácie, pracovník/pracovníčka organizácie alebo blízka osoba, musí byť táto spolupráca pre nadáciu výhodná, či už finančne alebo kvalitou či špecifickosťou služieb, a táto skutočnosť musí byť podložená prieskumom trhu resp. získaním aspoň 1 alternatívnej ponuky. Každý takýto prípad prehodnocuje riaditeľ/ka nadácie a v sporných prípadoch požiada o rozhodnutie dozornú radu a/alebo správnu radu nadácie.
7. Členovia/členky orgánov nadácie, poradných orgánov nadácie, stálych a ad hoc komisií, ktorí sa podieľajú na rozhodovacích a kontrolných procesoch vo vzťahu ku grantom a iným schémam pomoci, sú povinní používať na komunikáciu s potenciálnymi alebo existujúcimi uchádzačmi o granty len na to určené štandardné komunikačné kanály, a vyhnúť sa takej komunikácii s potenciálnymi alebo existujúcimi uchádzačmi o granty, ktorá by mohla zakladať pochybnosti o ich nestrannosti a nezaujatosti.

POLITIKA PRIJÍMANIA DAROV

PRIJÍMANIE DAROV PRE NADÁCIU

Karpatská nadácia zostavuje svoj ročný rozpočet z darov fyzických a právnických osôb, grantov od vládnych a mimovládnych inštitúcií, asignácie % z dane fyzických a právnických osôb, príjmu z realizácie niektorých aktivít a príjmu zo závetov. Okrem finančných príjmov prijíma nadácia od svojich darcov/darkýň a podporovateľov/podporovateľiek nefinančné formy podpory vo forme produktov a služieb poskytovaných pro bono.

Nadácia vyhovie darcovi/darkyni, ktorý/á sa rozhodne ostať v anonymite, a rešpektuje jeho/jej rozhodnutie. Vo všetkých dokumentoch a v komunikácii ho/ju označuje ako „anonymného darcu/darkyňu/donora/donorku“. Na anonymného darcu/darkyňu sa vzťahujú rovnaké pravidlá ako na ostatných darcov/darkyne a etický pôvod príjmu musí byť zaručený. Etický pôvod príjmu posudzuje správna rada po návrhu riaditeľa/riaditeľky – správcu/správkyne a posudku dozornej rady.

Nadácia neprijíma finančnú ani inú podporu od firiem a organizácií, spolupráca s ktorými by ohrozila jej dobré meno alebo programovú a hodnotovú integritu. Sporné prípady (tzv. etické dilemy) posudzuje nadácia individuálne a rozhoduje o nich správna rada nadácie.

Za neprípustnú považuje nadácia spoluprácu s organizáciami, ktorých hlavnou výrobnou a obchodnou činnosťou sú zbrane, úžera, pornografia, prípadne iný spoločensky neprijateľný predmet podnikania alebo činnosti, ako aj so subjektami, ktoré závažným spôsobom a preukázateľne porušujú platnú legislatívu.

Nadácia veľmi citlivo zvažuje spoluprácu s podnikateľskými subjektami a overuje etické správanie sa firmy najmä voči zamestnancom/zamestnankyniam, dodávateľom, odberateľom, spotrebiteľom a okoliu vrátane životného prostredia a prírody.

PRIJÍMANIE DAROV ČLENMI/ČLENKAMI ORGÁNOV A PRACOVNÍKMI/ PRACOVNÍČKAMI NADÁCIE

Členovia/členky orgánov nadácie, stálych či ad hoc komisií, hodnotiacich komisií a pracovníci/pracovníčky nadácie nesmú prijímať ani dávať dary či služby, za účelom ovplyvnenia rozhodnutia o pridelení grantu alebo kontrole jeho použitia, prípadne iného rozhodnutia.

Dary získané od žiadateľov/žiadateľiek o grant, prijímateľov/prijímateľiek grantov či účastníkov/účastníčok vzdelávacích a iných aktivít nadácie, partnerov a spolupracujúcich organizácií, sa musia odovzdať nadácii a nadácia za nich vhodným spôsobom poďakuje. Výnimku tvoria drobné suveníry, produkty nízkej finančnej hodnoty vyrobené v rámci podporených projektov a reklamné predmety.

Úhrada jedla počas pracovného stretnutia od žiadateľa/žiadateľky o grant resp. prijímateľa/ prijímateľky grantu je neprípustná s výnimkou jedál pripravovaných hromadne na akciách realizovaných v rámci podporených projektov, ktorých prijatie je znakom úcty a rešpektu a odmietnutie by bolo nevhodné a nezdvorné. Nadácia má vytvorený fond na úhradu nákladov pracovných obedov, večerí a iných pracovných posedení s partnermi. Pokiaľ tomu nebránia závažné dôvody alebo konkrétne okolnosti, používa pracovník/pracovníčka na úhradu nákladov s tým spojených prostriedky z tohto fondu.

PRINCÍPY PARTNERSTVA

Karpatská nadácia spolupracuje pri napĺňaní svojho poslania s partnermi z rôznych sektorov a krajín. V záujme obojstrannej prínosnosti a transparentnosti vzťahov sa snaží pri ich budovaní a rozvíjaní dodržiavať nasledovné princípy:

Princíp zodpovednosti voči poslaniu nadácie

Nadácia nadväzuje partnerské vzťahy a spoluprácu výhradne s cieľom naplniť svoje poslanie.

Princíp vecnosti a „sociálnej investície“

Partnerský vzťah musí byť zameraný na rozvoj regiónu a/alebo riešenie konkrétneho problému tak, aby výsledky spolupráce boli merateľné pričom dôraz je kladený na koncept spoločnej sociálnej investície, zvlášť do rozvoja komunít, jednotlivcov a organizácií, ktoré dlhodobo prispievajú k miestnym riešeniam.

Princíp autonómie

Partneri si musia zachovať vzájomnú nezávislosť. Nadácia musí zostať autonómna pri napĺňaní svojich programov a dodržiavaní vlastných pravidiel.

Princíp etického pôvodu zdrojov

Financie a nefinančné zdroje nadácie musia byť získavané v súlade s demokratickými, právnymi a etickými normami a týmto Etickým kódexom nadácie.

Princíp „odmietania reklamy“

Partneri sú uzrozmenní s tým, že cieľom spolupráce nie je propagácia komerčného produktu žiadneho z partnerov. Spolupráca v rámci inštitútu charitatívnej reklamy je špecifickým prípadom a nie je týmto princípom dotknutá.

Princíp priebežného zlepšovania (inovačný princíp)

Partneri sa zaväzujú k aktívnemu a priebežnému zlepšovaniu v spolupráci v prospech všetkých zúčastnených. Partnerstvo je vzťah založený na zdieľaní rizík a prínosov spolupráce.

Princíp otvorenosti

Partneri musia byť vo vzájomnej komunikácii otvorení, zvlášť v prípade problémov, chýb, prekvapení či nedorozumení, ktoré sa v priebehu spolupráce zákonite objavajú.

Súčasťou princípu otvorenosti je posilňovanie povedomia partnerov o existencii tohto Etického kódexu, ktorý je zverejnený na stránke nadácie tak, aby mal každý partner nadácie príležitosť sa s ním oboznámiť. V prípadoch kedy je to vhodné môže na existenciu Etického kódexu poukázať aj konkrétne ustanovenie v zmluve.

Princíp dlhodobosti vzťahu

Partneri budujú vzťah s dlhodobým horizontom a s vedomím, že do jeho fungovania musia neustále investovať. Partnerstvo nesmie sklzánuť do roviny jednorazovej podpory alebo udalosti pre médiá. V takom prípade ide o jednorazovú spoluprácu, ktorá nepatrí do kategórie partnerstva, s čím sú obe strany uzrozmene.

Princíp zodpovednosti v medializácii výsledkov

Partneri publikujú výsledky spolupráce po vzájomnom odsúhlasení iba vo forme a kontexte, ktorý je prijateľný pre všetkých zúčastnených.

Princíp dobrovoľnosti a slobody

Partneri si uvedomujú, že nie každé partnerstvo funguje a prináša očakávané výsledky pre všetky zúčastnené strany a preto rešpektujú možnosť odstúpiť od partnerstva bez prisudzovania si viny.

Princíp dodržiavania zákonov

Partneri si uvedomujú, že ciele partnerstva je možné dosiahnuť len za súčasného dodržania príslušných právnych noriem, ktoré sa vzťahujú tak na nadáciu, ako aj na činnosť jej partnerov.

POLITIKA NEUTRALITY

Karpatská nadácia je organizácia, ktorá sa neprikláňa k žiadnej politickej orientácii, politickej strane či hnutiu ani k žiadnemu náboženskému smeru, cirkvi či sekte. Svoju neutralitu uplatňuje vo svojej vízii, misii, stratégiách a cieľoch, ako aj vo všetkých aktivitách a pri budovaní partnerstiev a získavaní finančných zdrojov.

Neutralitu nadácie zabezpečujú nasledovné pravidlá:

1. Nadácia má ambíciu podieľať sa na tvorbe rôznych politík na národnej, regionálnej a miestnej úrovni, s dôrazom na tie, ktoré sa priamo dotýkajú tém a problémov, ktorým sa dlhodobo venuje. Táto ambícia sa spravidla presadzuje formou realizácie prieskumov a výskumov, vypracovávaní odborných štúdií, organizácie verejných prezentácií a diskusií a podporou kampaní a projektov s podobnými aktivitami. Nadácia však vždy koná nadstranícky, neprikláňa sa k žiadnemu politickému smeru, žiadnej politickej strane alebo hnutiu ani k žiadnemu politickému kandidátovi.
2. Nadácia v rámci svojich grantových programov nepodporuje žiadne politické strany, hnutia, politických kandidátov/kandidátky ani politické kampane smerujúce k ovplyvneniu výsledkov akýchkoľvek volieb alebo referenda, či iného všeludového hlasovania. Výnimku môže tvoriť podpora projektov zameraných na politické kampane, ktorých cieľom je zmena legislatívy najmä v prípade ochrany práv a rovnosti pred zákonom, zvýšenie účasti na voľbách či mobilizácia občianskej verejnosti. O špecifických otázkach, ktoré môžu byť citlivé a sporné rozhoduje riaditeľ/riaditeľka – správca /správkyňa v súčinnosti so správnou a dozornou radou.
3. Nadácia neprijíma finančnú podporu od žiadnych politických strán a hnutí.
4. Nadácia starostlivo zvažuje spoluprácu s jednotlivcami, ktorí sú verejne identifikovaní s nejakou politickou stranou, alebo sú členmi/členkami politického grémia. Takúto spoluprácu musí schváliť riaditeľ/riaditeľka – správca/správkyňa a sporné prípady prediskutuje správna a dozorná rada nadácie.
5. Členovia/členky orgánov nadácie a pracovníci/pracovníčky nadácie sa nesmú aktívne angažovať v politike na národnej, regionálnej a miestnej úrovni v mene žiadnej politickej strany alebo hnutia.

Za angažovanie sa považuje kandidovanie na politickú funkciu či do politického grémia resp. aktívna a verejnou identifikovaná politická kampaň za politickú stranu alebo hnutie resp. kandidáta/ kandidátky politickej strany alebo hnutia.

6. Radové členstvo v politickej strane alebo hnutí sa nepovažuje za porušenie pravidiel a tohto Etického kódexu.

7. Politika neutrality nadácie nie je dotknutá tým, ak je člen/ka orgánov nadácie či pracovník/ pracovníčka aktívne zapojený/á do politického diania v rámci svojho súkromného života v miere, ktorá neovplyvní prácu nadácie.

Nezávislosť nadácie od náboženstiev a cirkví zabezpečujú nasledovné pravidlá:

1. Nadácia prostredníctvom svojich grantových a iných programov nepodporuje propagáciu žiadneho náboženského smeru, cirkvi či sekty.

2. V prípade programov, v ktorých je zapojenie cirkví žiadúce a smeruje k lepšiemu výsledku, uprednostňuje ekumenické riešenia umožňujúce zapojenie všetkých cirkví rovnocenne bez uprednostňovania ktorejkoľvek z nich.

3. V prípade podpory organizácií, ktorá sú stotožnené s konkrétnym náboženským smerom alebo cirkvou (napr. mládežnícke organizácie v zriaďovateľskej pôsobnosti cirkví) a pod ich priamym vplyvom, nesmie byť podpora udelená na realizáciu projektu či aktivity spojené s propagáciou náboženstva, praktizovaním viery či formačné aktivity.

POLITIKA ROVNOSTI PRÍLEŽITOSTÍ A NEDISKRIMINÁCIE

Karpatská nadácia je otvorená organizácia, ktorá sa pri svojej činnosti neprikláňa k žiadnej politickej orientácii ani kandidátovi/kandidátke ako ani k žiadnemu náboženskému smeru alebo cirkvi, či sekte. Nadácia pristupuje k jednotlivcom bez rozdielu a bez ohľadu na ich politické a náboženské presvedčenie, národnosť či príslušnosť k etnickej skupine, vek, rodinný stav, zdravotné znevýhodnenie, rod, pohlavie, sexuálnu orientáciu ako ani príslušnosť k menšine akéhokoľvek druhu. Akákoľvek forma diskriminácie je v nadácii vylúčená. Nadácia aktívne presadzuje upozorňovanie na dodržiavanie ľudských práv a vyžaduje rovnaký prístup od organizácií, ktoré sa uchádzajú o finančnú podporu v rámci grantových programov nadácie a tiež od partnerov v rámci svojich programov a projektov.

Nadácia usiluje o vytváranie príležitostí pre jednotlivcov a organizácie patriace do niektorej zo znevýhodnených a zraniteľných skupín, ktoré si z rôznych dôvodov zaslúžia zvýšenú pozornosť a pomoc.

Rovnosť príležitostí sa týka všetkých činností a procesov nadácie bez rozdielu vrátane:

- Tvorby orgánov nadácie, stálych a ad hoc komisií,
- Náboru a prijímania pracovníkov/pracovníčok,
- Náboru a prijímania dobrovoľníkov/dobrovoľníčok,
- Náboru a prijímania stážistov/stážistiek,
- Organizácie podujatí,
- Udeľovania štipendií a iných foriem individuálnej podpory,
- Udeľovania grantov a iných foriem podpory organizácií.

Postupy nadácie vo veciach porušenia Etického kódexu

1. Každý člen/členka orgánov nadácie, stálych a dočasných poradných orgánov, hodnotiacich komisií a ďalšie osoby, na ktoré sa vzťahuje tento Etický kódex, sú povinné sledovať, či sa pri výkone ich činnosti nevyskytuje alebo nehrozí konflikt záujmov, a v prípade, ak takýto konflikt existuje alebo hrozí, je povinná na tento konflikt záujmov upozorniť riaditeľa/riaditeľku nadácie. Riaditeľ/ka a člen/ka dozornej rady

na svoj konflikt záujmov upozorňuje správnu radu a člen/členka správnej rady na svoj konflikt záujmov upozorňuje dozornú radu nadácie.

2. Každý sa môže obrátiť na nadáciu s podnetom alebo otázkou týkajúcou sa interpretácie a/alebo aplikácie tohto Etického kódexu.

3. Podnety a otázky týkajúce sa tohto Etického kódexu konfliktu záujmov vybavuje riaditeľ/ka nadácie, ktorá súčasne poskytuje stanoviská / odporúčania vo veci ďalšieho postupu. Riaditeľ/ka sa môže obrátiť so žiadosťou o stanovisko na správnu radu alebo dozornú radu nadácie. Podnet člena/členky správnej rady a/alebo dozornej rady sa prejedná na najbližšom zasadnutí týchto orgánov.

4. Ak na základe prijatého podnetu alebo z vlastných poznatkov nadácie vyplynie podozrenie, že došlo alebo dochádza k porušeniu tohto Etického kódexu, nadácia toto podozrenie riadne prešetrí. V rámci konania sa zistia všetky dostupné dôkazy a stanoviská dotknutých osôb. Podklady k prešetreniu zabezpečuje riaditeľ/ka alebo ňou poverený pracovník/pracovníčka nadácie. Ak sa podozrenie týka riaditeľa/ riaditeľky nadácie, pracovníka zodpovedného za prešetrenie poverí správna rada.

5. Vo veci konfliktu záujmov a/alebo iného porušenia tohto Etického kódexu pracovníkov/ pracovníčok a externých spolupracovníkov/spolupracovníčok rozhoduje a prijíma potrebné opatrenia riaditeľ/ka nadácie. Ak sa vec týka riaditeľa/riaditeľky nadácie alebo člena/členky dozornej rady, rozhoduje správna rada. Ak sa týka člena/členky správnej rady, rozhoduje dozorná rada.

6. V prípade menej závažných porušení nie je potrebné vyvodenie zodpovednosti, ak je možné prijať opatrenia, ktoré vzniknuté porušenie napravia alebo eliminujú jeho nepriaznivé dôsledky.

7. Pri rozhodovaní o vyvodení zodpovednosti za porušenie tohto Etického kódexu sa vezmú do úvahy všetky okolnosti, najmä rozsah, intenzita a časové trvanie porušenia, miera zavinenia, postoj zodpovednej osoby k zistenému porušeniu, to či osoba získala alebo sa snažila získať majetkový prospech, a výška spôsobenej škody.

8. Za závažné porušenie tohto Etického kódexu môže byť vyvodená zodpovednosť a/alebo uložená sankcia:

- a) upozornenie na porušenie pracovnej disciplíny (ak sa jedná o zamestnanca/zamestnankyňu); v prípade obzvlášť závažného alebo opakovaného porušenia skončenie pracovného pomeru;
- b) upozornenie na porušovanie zmluvy alebo ukončenie zmluvnej alebo inej spolupráce;
- c) uplatnenie požiadavky na vydanie prospechu / náhradu spôsobenej škody.